

NIEUWSBRIEF 2/2010

EPILEPSIE EN RIJBEWIJS

De minimumnormen en attestaten inzake lichamelijke en geestelijke geschiktheid voor het besturen van een motorvoertuig werden recent veranderd en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 15/09/2010.

EEN KORTE SAMENVATTING VAN DE REGELS:

1. Kandidaten van groep 1: bestuurders van de voertuigen van categorieën A3, A, B en B+E,

2. Kandidaten van groep 2: niet alleen bestuurders van voertuigen van categorieën C, C+E, D en D+E maar ook bestuurders van en gewone personenwagens voor bezoldigd vervoer (bv. taxi, en zelfs de bestuurder die zijn collega's vervoert, indien dit door de werkgever georganiseerd wordt). Subcategorie C1 is een vrachtwagen tot 7500 kg

3. Adviezen over de rijgeschiktheid van groep 1 gebeuren door een arts naar keuze, de zogenaamde "**concluderende arts**". In de praktijk is dat meestal de huisarts. Bij alle neurologische aandoeningen, dus ook epilepsie, beslist de neuroloog over de rijvaardigheid en de duur daarvan.

Indien er een "**verminderde functionele vaardigheid**" (lees: voor het rijden relevante neurologische uitval) bestaat, beslist de **arts** van het **CARA** over de rijvaardigheid. (Contactgegevens CARA: zie ommezijde)
Dit geldt ook voor kandidaten van groep 2.

4. Uitspraak over de rijgeschiktheid van groep 2 moet gebeuren door een zogenaamde "**keurende arts**", dit is een geneesheer van: Medisch Centrum van de Sociaal- Medische Rijksdienst; Erkende Arbeidsgeneeskundige dienst; Vlaamse dienst voor arbeidsbemiddeling; Centrum voor leerlingenbegeleiding; Medische dienst van de Rijkswacht.
Een advies van de neuroloog is verplicht.

WETTELIJKE VERPLICHTINGEN

Als behandelend arts dient u de patiënt(e) in te lichten dat zijn/haar lichamelijke of geestelijke toestand niet meer in overeenstemming is met de medische minimumnormen en dat hij/zij zijn/haar rijbewijs om medische redenen moet laten schorsen bij de bevoegde overheid (Dienst Bevolking van de gemeente waar patiënt(e) woont), binnen de vier werkdagen na de in kennis stelling hiervan.

OVERWEEG OOK UIT TE LEGGEN IN GEVAL VAN EPILEPSIE

- Als een patiënt(e) voor bepaalde duur terug rijgeschikt wordt verklaard moet hij/zij rijden met zijn voorlopig rijbewijs dat afgeleverd wordt door de Dienst Bevolking. Het rijden met een permanent rijbewijs gedurende deze periode van rijgeschiktheid kan problemen opleveren met de verzekering daar de patiënt(e) formeel "niet in regel" is.
- Dat, als hij/zij weer mag rijden de regels gebaseerd zijn op een 2 à 3 maal verhoogd risico in vergelijking met iemand die geen epilepsie heeft.
- Dat de regels wanneer hij/zij weer mag rijden geldig zijn tot de volgende aanval, dan dient er opnieuw een beoordeling te volgen.
- Dat het risico evenredig is met de tijd doorgebracht aan het stuur.
- Dat het meeste risico gedragen wordt door de personen in de auto.

DE ORDE DER GENEESHEREN ADVISEERT

"Indien u gewetensvol besluit dat de betrokken persoon een ongeval kan veroorzaken met zware gevolgen voor hemzelf/haarzelf of voor derden, rechtvaardigt deze 'noodsituatie' dat u de Procureur des Konings op de hoogte brengt van uw twijfels in verband met de rijgeschiktheid van deze persoon". Dit is bedoeld als uitzondering.

"Men kan een noodtoestand van overmacht, waarvan de toepassing afhangt van bijzondere feiten en per geval moet beschouwd worden, niet verheffen tot regel." Indien u overweegt om de Procureur des Konings in te lichten, breng dan de patiënt(e) op de hoogte hiervan.

Deze Nieuwsbrief kwam tot stand onder redactie van Dr. Schmedding en de Raad Van Bestuur van de Vlaamse Liga tegen Epilepsie, vzw. Het gebruik van de informatie vermeld in deze Nieuwsbrief doet niets af van de persoonlijke en professionele verantwoordelijkheid van de arts/hulpverlener.

Aanbevolen referenties: Belgisch Staatsblad – 15 september 2010 – Koninklijk Besluit tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs.

Epilepsie

De neuroloog /neuropsychiater deelt zijn beslissing over de rijgeschiktheid en de duur daarvan mee aan de “concluderend arts”, rekening houdend met het soort aanvallen en het type epilepsie. Epilepsie is 2 of meer niet uitgelokte aanvallen binnen de 5 jaar.

3.2. GROEP 1	Kan rijgeschikt verklaard worden...
3.2.1. Eerste aanval	na 6 maanden aanvalsvrij
3.2.2. Eerste aanval met gunstige factoren - Voldoet aan de algemene voorwaarden en: - EEG: geen epileptische activiteit - Beeldvorming: geen epileptogene cerebrale pathologie	na 3 maanden aanvalsvrij
3.2.3. Eénmalige aanval tengevolge van verklarende en vermijdbare uitlokkende factor Indien een uitgebreid specialistisch onderzoek niet wijst op het bestaan van een epileptogene cerebrale pathologie (CAVE: verslavingen! Zie daar.)	na 3 maanden aanvalsvrij
3.2.4. Epilepsie	na 1 jaar aanvalsvrij
3.2.5. Aanval ten gevolge van het afbouwen of wijzigen van anti-epileptische medicatie - Dezelfde behandeling wordt herstart - Andere behandeling	na 3 maanden aanvalsvrij na 6 maanden aanvalsvrij
3.2.6. Aanvallen zonder invloed op het bewustzijn of de rijvaardigheid - Geen andere epileptische aanvallen in de anamnese	als deze toestand minstens 1 jaar bestaat
3.2.7. Aanvallen uitsluitend in de slaap	als deze toestand 2 jaar bestaat.
3.2.8. Na curatieve epilepsie chirurgie (CAVE: bij uitval: zie onder “neurologische aandoeningen”)	na 1 jaar aanvalsvrij
3.2.9. VOORWAARDEN VOOR AFLEVEREN VAN EEN RIJGESCHIKTHEIDSATTEST Geen aanvallen meer, regelmatig geneeskundig toezicht, stabilisatie gebleken bij uitgebreid neurologisch nazicht, aanvrager heeft voldoende inzicht in de ziekte en is therapietrouw Een gunstig verslag van de neuroloog is vereist.	
3.2.10. GELDIGHEIDSDUUR De geldigheidsduur wordt toegekend voor 1 jaar; daarna voor een periode van 5 jaar na de laatste aanval en daarna wordt de rijgeschiktheid onbeperkt toegekend. Voor de groepen 3.2.6. en 3.2.7.: eerst vier maal 1 jaar, daarna onbeperkte duur.	

3.3. GROEP 2	Kan rijgeschikt verklaard worden.
3.3.1. Eenmalige niet-uitgelokte aanval	na 5 jaar aanvalsvrij
3.3.2. Eenmalige aanval met aanwijsbare en vermijdbare oorzaak. Dit en uitzonderlijk gunstige prognostische factoren. (CAVE: verslavingen! Zie daar.)	na 1 jaar aanvalsvrij na 6 maanden aanvalsvrij
3.3.3. Epilepsie Epilepsie met uitzonderlijk gunstige prognostische factoren , alleen voor cat. C1 en cat. B betreffende het vervoer van personen (Taxi’s; ambulances; personenvervoer; vervoer georganiseerd door de werkgever etc., zie artikel 43)	na 10 jaar aanvalsvrij na 2 jaar aanvalsvrij
3.3.4. VOORWAARDEN VOOR AFLEVEREN VAN EEN RIJGESCHIKTHEIDSATTEST Aanvalsvrijheid zonder anti-epileptische medicatie, regelmatig geneeskundig toezicht, voldoende inzicht in de aandoening, geen epileptogene cerebrale pathologie, geen epileptiforme afwijkingen op het EEG, gunstig verslag van de neuroloog, het risico op een nieuwe aanval is < 2% per jaar	
3.3.5. GELDIGHEIDSDUUR De geldigheidsduur is in de eerste 5 jaar enkel verlengbaar voor maximum 1 jaar. Na 5 jaar kan de geldigheidsduur telkens verlengd worden voor 5 jaar (of telkens voor 3 jaar als de bestuurde >50j is)	

Voor GROEP 1 en GROEP 2 geldt:

Indien er **VERMINDERDE FUNCTIONELE VAARDIGHEID** bestaat dient er een advies te komen van het CARA. De “bijlage 6” van de wet betreffende **de medische criteria** staat op www.bivv.be → rijbewijs, dan rijgeschiktheid”, dan: “medische criteria en procedures...”

CARA

Haachtsesteenweg 1405, 1130 Brussel.
Tel: 02.244.15.52 Fax.:02.244.15.92
www.bivv.be

Dr Eric Schmedding, neuroloog UZB
Email: eric.schmedding@uzbrussel.be